

Thema: 'de taal van eenheid'

Bijbelgedeelten: Ef. 3: 10 – 19; Joh. 4: 5 – 15; Matth. 17: 1 – 8

Inleidend gesprek: 'eenheid waar hebben we het dan over?'

Deze zondag is de afsluiting van de gebedsweek voor 'de eenheid van de kerken'. Hier vertaald met 'eenheid van Christenen'. Straks gaan we, samen oplopend met de Vrij-Katholieken van de overkant van de straat op weg naar de Geerte-kerk voor een gemeenschappelijke lunch van de Utrechtse Binnenstadkerken.

De week is een gezamenlijk initiatief van de EA, EZA en de RvK.

Prachtig. Maar om wat voor eenheid gaat het eigenlijk?

Wij, als Baptisten, zijn opgevoed met 'één Heer, één geloof...(tot zover gaat het goed) en één doop'. Ja en hier komen de verschillen...

Gaat het om eenheid van de Leer? Dan kunnen we dat, als les van de geschiedenis, wel vergeten...

Gaat het om hetzelfde als het massale 'je suis Charlie'? We weten allemaal, dat het daarbij om heel verschillende zaken ging (van 'vrijheid van meningsuiting' tot 'tegen het terrorisme' en zelfs 'tegen de Islam').

Kijkend naar de oecumenische beweging zien we verschillende ontwikkelingen: versmalling op basis van punten waar we het over eens zijn, niet praten over de verschillen, of gewoon maar eenheid als een loos etiket van de kerken. In het begin stond toch wel in de weg het eigen onopgeefbare gelijk. Later is daar mede door de evangelische beweging wat meer algemene acceptatie in gekomen.... Is dat eenheid in beleving of in geloofsbelijdenis? Waar focussen we op als het gaat om de betekenis van eenheid? In welke taal krijgt zij betekenis? De taal van begrip, gevoel of gedrag...?

Ook in de Bijbel is er sprake van het woord 'eenheid'.

Als ik vanmorgen over eenheid spreek wil ik het niet alleen toepassen op de kerken, maar ook op het verschil in geloofsbeleving van onze eigen gemeente (dus van gelovigen).

En, wat mij betreft valt er ook genoeg te leren, als het gaat om de eenheid in onze samenleving, of in relaties (bijvoorbeeld het huwelijk als eenheid).

Hierbij wordt duidelijk, dat eenheid ook alles van doen heeft met '**samen**'. Wat hebben we samen? Wat bindt ons?'

Het is toch wel belangrijk om te laten zien dat eenheid niet een loze term is, als vlag op een modderschuit, of als een verhullend etiket.

We laten ons leren uit de Schrift.

Overdenking: 'de taal van eenheid'.

Het is heel duidelijk dat 'eenheid' niet past in de taal van leerstellingen of geloofsovertuigingen.

Drie Bijbelgedeelten hebben voor mij verhelderend gewerkt.

1. Ef 3: 10 – 19.

Daarin gaat het over het **mysterie van God**, dat zichtbaar wordt in mensen en kerken. Het resultaat is **veelkleurige wijsheid**.

Wat mij betreft roept dat het beeld op van de bron, waaruit mensen putten voor zichzelf.

Het gaat daarbij **niet** om **eenheid als hetzelfde putten** uit de bron, maar om **eenheid** als het putten **uit de zelfde bron**. De Bijbel als bron, waaruit een ieder put voor zijn eigen (geloofs)leven. Ieder op zijn eigen wijze, en op zijn eigen tijd.

Daarmee laat je niet alleen iets zien van de bron, maar ook van **je eigen leven**. Van je **'dorst'** (is ook het thema van de gehele gebedsweek), van je behoeftes, van je angsten en onzekerheden. Je kunt ook elkaar bevragen op de verschillen. (*'wat speelt er bij jou, wanneer jij dat uit de bron haalt, wat betekent dat voor jou'*). Dan zal duidelijk worden, dat de één andere vragen heeft dan de ander, maar dat ieder toch uiteindelijk zoekt naar geborgenheid: 'geaccepteerd worden' en 'er mogen zijn zoals je bent'.

Zo zal door de kerk de wijsheid van God, de Schepper van het al, bekend worden, in al haar veelkleurigheid en schakeringen. Het gaat over de Geest, die in je woont, in de vorm van liefde, die vanuit het innerlijke wezen kracht geeft (dorst lest) en sterkte schenkt. Christus, geworteld en gegrondvest in de Liefde. Dan gaat het om het aftasten van de lengte, breedte, hoogte en diepte van Gods Liefde.

Niet vergeten: bereidheid om het putten uit de bron zichtbaar maken, zodat door jou heen, liefde gezien kan worden. Het bevragende gesprek niet uit de weg gaan...

2. Het gesprek van Jezus en de Samaritaanse vrouw (Joh. 4: 5 – 15)

Het begint en eindigt met de vraag: *'geef mij te drinken...'*

Voor mij een voorbeeld van **ontmoeting met de ander**. Met name met de ander, met wie er een goede reden is om geen contact te hebben, laat staan te maken...

Het begint met de vraag van Jezus: *'geef mij te drinken...'*

Er is sprake van een ontmoeting:

Maar niet van iemand, die zich opstelt als iemand die de ander ziet als zielig, en die hem daarom wil helpen

Ook niet als iemand, die laat weten, dat hij de ander wel wil vertellen (oordeel) wat hij fout doet, en hoe hij het wel weer goed kan maken. Omdat hij het beter weet (betutteling)

Jezus benadert de vrouw vanuit de positie, dat zij hem wat te bieden heeft. Heel concreet.

In die ontmoeting is er geen sprake van ongelijkwaardigheid of bedreiging, en daarom is er een kans dat beiden uit de verf kunnen komen, met wat ze te bieden hebben. Dat er geen deuren dichtgeslagen worden. Dan wordt ook duidelijk wat Jezus te bieden heeft.

Het 'geef mij te drinken' verandert van accent tot 'Heer, geef mij te drinken van uw 'levende water...'

Er is sprake van wederzijdse 'dorst', van elkaar bevragen om bij elkaars levensbron uit te komen.

Eenheid is dan geen zweverig gedoe, maar is geworteld in de aarde.

Eenheid, niet via de antwoorden, maar via de vragen van het leven, via dat wat zichtbaar en tastbaar is.

Het derde gedeelte is het verhaal van de verheerlijking op de Berg (Matth. 17: 1 – 8)

Jezus neemt zijn vertrouwelingen mee de berg op.

Je zou kunnen zeggen: even **tijd voor bezinning**, afstand, los van het alledaagse leven.

En dan de **overstijgende ervaring** van de aanwezigheid van Mozes en Elia.

Even de samenhang van Jezus in de grote geschiedenis van Israël.

Mozes als vertegenwoordiger van de Thora (het verbond, de 10 woorden), die meetrekt met het volk, niet wat ze ervan gemaakt hebben, maar zoals het bedoeld was.

Elia, als Gods Profeet, met gezag, ten hemel gevaren, zal weer terugkomen. Als vertegenwoordiger van Gods kracht en toekomst.

Beide staan ze daar als beeld voor Gods eeuwigheid. En in Jezus komt dan alles samen. Zo ontdekken de leerlingen, dat in de ontmoeting met Jezus verleden en toekomst van God samenkomen.

Het is **eenheid als een alles overstijgende ervaring : Alles even op zijn plaats** ('shaloom')

Je zou kunnen zeggen: een ongrijpbaar moment, een ervaring, die er even boven uit stijgt, zodat je het 'even' ziet. En... dus wilt vasthouden. Het trekje van de mens, waarin ook iets zit van 'God in handen krijgen'.

Ik denk, dat als we onze eigen ervaringen nagaan, we ook wel op de een of andere manier 'overstijgende ervaringen' meegemaakt hebben, zowel op het gebied van geloof als op dat van het leven en van de liefde...

Ervaringen, die je even helemaal optillen, waarbij alles even op zijn plaats komt. Waarbij je even niets meer hoeft. Ervaringen ook, die je misschien welk graag zou willen vasthouden...

Maar, bij de verheerlijking hoort: 'ga terug naar de aarde, naar jouw (dagelijks) leven.

Probeer het niet vast te leggen (dus ook niet in dogma's of een geloofsbelijdenis, alsof je daarmee het eeuwige kunt bezitten).

Neem het mee... en heb vertrouwen!

Heb weet van het overstijgende.

Dan durf je de weg naar een nieuwe ontmoeting aan.

Ontmoeting: een zaak van twee kanten:

Op zoek naar dezelfde put. In Bijbelse zin: de Liefde.

Op zoek naar het putgedrag van jezelf en van de ander: wat zijn je vragen, wat je behoeftes, wat je dorst...?

Ontmoeting: het is geen garantie als je elkaar tegen komt of met elkaar in gesprek komt.

Het is geen constructie, bijvoorbeeld van één kant. Het is een ontdekking.

Je kunt het niet regelen, maar je kunt wel stappen zetten op de weg ernaar toe...

Eenheid zit niet in hetzelfde antwoord, maar wel in de herkenbaarheid van de levens- en geloofsvragen.

Soms moet je daarvoor de antwoorden bevragen om bij de grondvragen uit te komen.

Dan komt vast en zeker op de één of andere manier het woord 'liefde' in beeld.

Eenheid van geloven: samen op de weg van het leven...